

Ponedjeljak, 7. februar 2005.

Svedok Ruzhdi Karpuzi

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 14.29 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, izvolite.

TUŽILAC WHITING: Dobar dan časni Sude. Gospodin Nicholls će da ispituje sledećeg svedoka i bićemo spremni za trenutak. Želim da pokrenem samo jedno pitanje i da govorim o svedocima koji treba da dođu ove nedelje kako bi Sud znao kakav je taj raspored. Ovo je kraća nedelja pošto ne zasedamo u petak. Planirali smo tri svedoka za ovu nedelju. Još nije zaključeno ali očekujem da ćemo da se dogovorimo o jednom od trojice koji će najkraće od njih da svedoči - da ga ne pozovemo i ako se Pretresno veće složi da njegova izjava može da se uključi prema *Pravilu 89(F)*. U tom slučaju, ostajemo sa dva svedoka za ovu nedelju. Ovaj sporazum još nije napravljen i do njega je došlo suviše kasno da bismo mogli da stavimo drugog svedoka. Međutim, ova dva svedoka biće prilično dugačka pa ćemo moći da popunimo ovu nedelju sa dva svedoka. Samo sam želeo da obavestim Pretresno veće o tom rasporedu. Sada bih dao reč gospodinu Nichollsu, osim ako neko drugi nema šta da kaže.

SUDIJA PARKER: Gospodine Whiting, hvala vam na ovome. I to je zgodan trenutak za drugu stvar koju moram da pokrenem. Pri kraju prošle nedelje razmatrali smo raspored za naredne dve, tri nedelje. Od tada, bojim se, da je postalo očigledno da ja ne mogu da radim u četvrtak 17. ovog meseca. Ja sam naveo da neću moći u petak. Ne mogu u petak, ali sada znam da ne mogu ni u četvrtak da budem na zasedanju. Dobra stvar za sve ostale je to što vi imate još dužu pauzu, zajedno sa narednom nedeljom. Loša strana za mene je što ću dodatno vreme morati da skratim na jedan dan, u četvrtak zasedam sa sudijama Orijem i Kwonom od 8.30 časova ujutro do uveče oko jedne druge važne stvari. Ali uz sve to, vaš posao će biti poremećen za samo jedan dan. Izvinjavam se posebno optuženima zbog tog daljnjeg prekida, ali kao što vidite, sa ovim kašnjenjem danas, postoje još neki zahtevi vezani za ovaj Sud i članove Pretresnog veća i ovo je jedna takva stvar.

TUŽILAC WHITING: Časni Sude, samo još jedna stvar o tome što ste nam upravo rekli. Mi ćemo, normalno, nastojati da popunimo ta tri dana. Verujem da to neće biti problem. Ali ono što moramo da pokušamo da izbegnemo jeste da imamo svedoka koji će morati ovde da čeka dok se ne završi ova pauza tako da ćemo da se potrudimo da do toga ne dođe. Možda ćemo u sredu da završimo nešto ranije, ali mogu da kažem da ćemo moći da popunimo ta tri dana.

SUDIJA PARKER: Hvala vam. A sada čekamo gospodina Nichollsa da dovede svedoka.

TUŽILAC NICHOLLS: Mi smo spremni. Molim da se uvede svedok.

SUDIJA PARKER: Hvala vam.

TUŽILAC NICHOLLS: Dobar dan časni Sude.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Dobar dan.

SVEDOK KARPUZI: Dobar dan.

SUDIJA PARKER: Molim vas da pročitate svečanu izjavu koja vam je sada pokazana na kartici.

SVEDOK KARPUZI: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA PARKER: Molim vas sedite. Gospodin Nicholls će vam u početku postavljati pitanja. Izvolite gospodine Nicholls.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala časni Sude.

svedok Ruzhdi Karpuzi

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC NICHOLLS

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dobar dan. Da li me čujete gospodine Karpuzi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Čujem.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam. Ako u bilo u kom trenutku imate problema da me čujete ili razumete, molim vas da mi to kažete. Molim vas recite nam vaše puno ime?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Zovem se Ruzhdi Karpuzi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da nam to kažete slovo po slovo.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: R-u-z-h-d-i.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam. Uskoro ću da vam postavim nekoliko pitanja o vašoj prošlosti i o 1998. godini, ali pre toga imam nekoliko preliminarnih

pitanja. Da li ste dobili sudski poziv od ovog časnog Pretresnog veća kojim se od vas traži da danas dođete i da svedočite?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Takođe ste dali izjavu istražiocima ovog Međunarodnog krivičnog suda 19. i 21. jula 2003. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko je vama poznato i koliko znate i koliko se sećate, govorili ste istinu u toj izjavi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi i ja smo se sastali juče i vi ste pročitali svoju izjavu na svom jeziku. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Napravili ste nekoliko ispravki vezano za vašu raniju izjavu, odnosno u izjavi koju ste juče potpisali. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I da li ste takođe bili iskreni u izjavi koju ste dali juče?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jesam. Ja sam uvek pokušavao da govorim istinu i ja ovde ponavljam da sam rekao istinu onoliko koliko se sećam i koliko znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Sada ću da vam postavim nekoliko pitanja o vama i vašem životu. Molim vas da li možete da mi kažete gde i kada ste rođeni?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Rođen sam 23. januara 1965. godine u selu Sedlara/Shalë, opština Lipljan/Lipjan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U kom selu danas živite?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nastavio sam da živim u selu Sedlara/Shalë.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste oženjeni?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li imate dece?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, imam dvoje dece.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da kažete Pretresnom veću o vašem obrazovanju, mislim koliko dugo ste išli u školu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Časni Sude, ja sam završio osnovnu školu i dve godine srednje škole, zato što nisam mogao da nastavim sa svojim školovanjem zbog srpske represije koja nas je lišili prava na školovanje nalazeći različite izgovore za to. I toliko je moje obrazovanje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste služili obavezni vojni rok 1988. godine?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gde ste služili?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U Zagrebu, u bivšoj jugoslovenskoj Republici Hrvatskoj.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko je trajalo služenje vojnog roka?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Trajalo je godinu dana. Posle vojnog roka služio sam još tri meseca, a jedini razlog je bio taj što sam bio Albanac. Nalazili su razne izgovore da bi nas naterali da služimo dodatni vojni rok.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dok ste bili u vojsci 1998. godine, da li ste dobili neku specijalizovanu obuku iz neke specifične oblasti?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Služba u Jugoslovenskoj narodnoj armiji bila je takva da smo obučavani u raznim područjima. Za vreme služenja vojnog roka bio sam u protivtenkovskoj jedinici a to se zvalo na srpskom skraćeno PTJ.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada ću da vam postavim nekoliko pitanja o eventualnom političkom angažovanju. Da li ste 1990./1991. godine bili pripadnik jedne političke partije?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koja je to bila stranka?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U početku nije bilo nijedne druge političke stranke, barem ja nisam znao za postojanje nijedne druge, pa sam se pridružio Demokratskom Savezu Kosova .

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste sada na bilo koji način uključeni u politiku?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Ja sam član Demokratske Partije Kosova, DPK postao posle rata.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste sada zaposleni?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste sada u svom selu uključeni na bilo koji način u seosko veće ili savet?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, ja sam zamenik predsednika seoskog saveta u Šalji/Shale.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete ukratko da nam kažete šta su vaše dužnosti kao zamenika predsednika?
SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Seoski savet rešava sve probleme sa kojima se suočavaju stanovnici sela, odnosno vodi računa o svim problemima koji se u selu pojavljuju, potrebama seljana i tako dalje. To je manje-više sve čim sam se bavio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada bih želeo da vam postavim nekoliko pitanja o vašem prethodnom zaposlenju. Da li ste bili zaposleni od 1988. godine posle odsluženja vojnog roka? Da li možete da nam kažete kojim poslom ste se bavili u to vreme?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Radio sam od 1985. godine u rudniku magnezita Goleš/Golesh. Zatim sam služio vojni rok 12 meseci i dodatno još tri meseca. Kada sam završio vojni rok otišao sam na isto mesto na kom sam radio i ranije. U to vreme bili smo uključeni u proteste. Bili smo u štrajku protiv Ustava, gde su radnici sedeli u rudniku Goleš/Golesh, i tamo smo ostali osam dana i osam noći.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koje godine je bio taj protest, odnosno štrajk?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je bilo 1989. godine ali ne mogu da vam navedem tačan datum, ali moralo bi da bude ili 8. ili 21. febraura. Ne znam tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete da mi kažete... počeli ste o tome da govorite ranije – ali kakav je bio vaš život... vas i vaše porodice posle 1988. godine pod srpskim vlastima?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je bio vrlo težak život. Tretirali su nas kao građane drugog reda a bez nekakvog razloga za to. Mogli su da vam dođu u kuću. Mogli su da vas maltretiraju pred vašom porodicom. U nekim slučajevima to se događalo takođe i tokom našeg rada. Kada smo odlazili sa posla ili kada smo želeli da idemo na posao autobusom, bez ikakvog razloga policajac bi mogao da vas skine sa autobusa, da vas pretuče ili da vas prijavi da niste hteli da odete na posao. Život je bio vrlo težak u to vreme - dok se srpske snage nisu povukle sa Kosova/Kosovë.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi ikada, kao što ste rekli, bili maltretirani pred očima vaše porodice?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jesam. Ne jednom, bar dva ili tri puta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da nam opišete kako je izgledalo to maltretiranje?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kao što sam rekao, oni su uvek nalazili izgovore kada su hteli da vas maltretiraju pred porodicom. Rekli bi, na primer: "Zašto si učestvovao u štrajku ili u demonstracijama?" Nalazili su i druge izgovore da bi vas tukli pred očima vaše porodice i to vrlo jako. Tukli su vrlo jako.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada bili u zatvoru?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete da mi kažete kada vam se to dogodilo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To se događalo od 1988. do 1993. ili 1994. godine, mislim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko puta ste bili u zatvoru tokom tog perioda koji ste nam sada rekli, od 1988. do 1994. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mislim pet puta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Za koji prekršaj? Šta su vam rekli da ste uradili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Pa na primer: "Zašto si učestvovao u štrajku u rudniku?" - prvi put. Drugi put: "Zašto si protestovao zbog amandmana na Ustav?" Treći put zbog učešća na demonstracijama - kada smo želeli da pokažemo svetu kroz šta prolazimo pod srpskim vlastima. Iz tih razloga bio sam nekoliko puta osuđen na zatvorsku kaznu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada ću da vam postavim nekoliko pitanja o vašem učešću u OVK. Kada ste prvi put čuli za OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Prvi put sam čuo za OVK kada je učitelj Halit Geci bio ubijen.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete da se setite kada je to otprilike bilo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se tačnog datuma.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kako ste čuli za OVK vezano za taj incident?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U to vreme, da tako kažem, OVK je stupila u javnost preko medija.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi lično čitali o OVK u novinama ili časopisima u tom periodu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Sećam se da sam čuo o njima na televiziji. Iskreno da kažem, nisam imao mnogo vremena da se bavim tim stvarima. Imao sam ličnih problema koje sam morao da rešavam. Kao što sam rekao, život je bio težak pa niste mogli da mislite o mnogim drugim stvarima osim preživljavanja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Razumem. Da li ste u određenom trenutku doneli odluku da stupite u OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada je to bilo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je bilo posle ubistva legendarnog komandanta Adema Jasharija, kada je on položio svoj život i živote svoje porodice za našu slobodu. Ja sam osetio da je moja moralna obaveza da dam svoj doprinos koliko mogu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I šta ste uradili da se priključite? Pošto ste doneli tu odluku, kako ste pristupili OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Pošto sam doneo odluku da stupim u OVK, ja sam tražio načine da stupim u kontakt sa pripadnicima OVK, zato što u našem području nije bilo pripadnika OVK. Pa sam ja odlučio da odem u Donju Drenicu/Dreniče e Poshtmë. U stvari, otišao sam nekoliko puta i tamo se sreo sa nekim pripadnicima OVK. Bio sam veoma zadovoljan sobom što sam doneo tu odluku i što sam video da OVK zaista postoji. Iako mi nismo želeli da se borimo, iako je to bilo poslednje rešenje za naš problem, poslednje sredstvo kome smo mogli da pribegnemo, bio sam srećan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate sela u Drenici/Dreniče u koje ste otišli kada ste pokušali da stupite u OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, to je bilo selo Likovac/Likoc.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sa kim ste se tamo sreli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Sreo sam se sa nekim pripadnicima OVK. Koliko ja znam, bio je neko po imenu Raketa koji je uzeo moje podatke. On je rekao: "Znamo da svi ljudi žele da se bore, ali nam je žao što ne možemo sada da vas priključimo jer nemamo dovoljno oružja i municije."

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ranije ste rekli da ste nekoliko puta odlazili u Drenicu/Dreniče. Da li možete...

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete malo bliže da nam objasnite o tim drugim odlascima u Likovac/Likoc.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Svaki put kada sam tamo odlazio sretao sam neke pripadnike OVK. Pozdravljali su me veoma toplo. Bilo im je milo što su ljudi zainteresovani da im se priključe. Tako je to bilo. Svaki put kada sam odlazio tamo bilo im je žao što ne mogu da mi daju oružje i pitali su me da li sam u situaciji da sam nađem oružje. Rekli su mi da samo onda mogu da stupim u OVK. Samo tada, rekli su mi, mogu da se priključim OVK. Tako je to bilo dobrovoljno pristupanje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li se sećate datuma kada ste i formalno pristupili OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, 18. aprila 1998. godine.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste u to vreme dobili oružje?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nisu mi dali municiju. Dali su mi samo lovačku pušku malog kalibra.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li ste dobili uniformu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne, nisu mi dali uniformu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Neposredno posle 18. aprila 1998. godine, kada ste stupili u OVK - da li možete da nam opišete šta su bile vaše obaveze? Šta ste radili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Za vreme tog perioda kada sam ostao u Likovcu/Likoc, dužnost mi je bila da osmatram teren, da vidim koliko srpskih snaga prolazi u pravcu Uroševca/Ferizaj i kakvu opremu imaju. To su bile moje dužnosti kao novog regruta, da tako kažem.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A gde ste dobili neki trening ili uputstvo kako da obavljate svoje dužnosti?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Naše dužnosti su bile, kao što sam rekao, da vidimo koliko vozila prolazi, da li su srpske paravojsne ili vojne snage prilazile selu ili

pokušavale da uđu u selo ili da uđu u kuće. To smo mogli da vidimo sa mesta gde smo se nalazili. Isto tako da vidimo da li su vršili maskre, i tako dalje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Moje pitanje je bilo... možda nisam bio sasvim jasan... Da li vam je bilo ko dao neke instrukcije kako da obavljate te zadatke?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije mi baš jasno šta mislite pod instrukcijama. Šta mislite?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: To znači da li vam je iko rekao gde da idete, šta da gledate. Nekakva vrsta uputstava kako da vršite te zadatke zaštitite sela.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne u početku. Tamo smo bilo zajedno sa drugovima. Jedan koji je bio tamo najduže rekao mi je da pođem sa njima i gde da boravim, ali ništa konkretno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li znate čoveka po imenu Sulejman Selimi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je imao pseudonim?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Njegov nadimak je bio Sultan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ga ikada lično sreli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jednom u tom periodu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da li možete da nam opišete taj susret? Šta se dogodilo na tom susretu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Ne sećam se tačno broja, mislim da nas je bilo oko 20 vojnika. Jednog dana on nam je rekao: "Momci, mi smo pripadnici Oslobođilačke vojske Kosova. Naša dužnost je da štitimo narod. Mi smo žrtvovali svoje živote da štitimo narod i zato je vaša dužnost da budete vrlo ljubazni prema civilnom stanovništvu, da ih branite. Mi smo njihovi sinovi". To su uglavnom bile, manje-više, reči koje nam je on uputio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kakva je bila pozicija Sultana u to vreme u Likovcu/Likoc?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Sećam se da je bio komandant jednog vatrenog položaja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U to vreme, negde u aprilu 1998. godine koliko je bilo često da pripadnici OVK koriste pseudonime?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bilo je to sasvim uobičajeno. Razlog je bio taj što smo mi kao pripadnici OVK trebali da imamo pseudonime jer ako bi drugi znali ko smo mi, ne samo naše porodice, već čitava susedstva i sela bi bila spaljena od srpskih snaga. Zato smo imali pseudonime.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi u aprilu 1998. godine imali pseudonim?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A koji je bio vaš pseudonim?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Moj pseudonim je bio Shala. Nisam ja izabrao taj pseudonim. Vojnici koji su bili tamo tako su me zvali. Rekli su: "Ovaj čovek je Shala" i tako sam dobio taj pseudonim. Rekli su: "Ovaj čovek je iz Sedlara/Shalë i zvaćemo ga Shala." I tako sam dobio taj pseudonim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. I samo da bude jasno: "Ovaj čovek je iz Sedlara/Shalë" znači ovaj momak dolazi iz sela Sedlara/Shalë odakle ste vi i bili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Postaviću vam sada nekoliko pitanja o sledećem mesecu, o maju 1998. godine. Sada govorimo o prvoj nedelji maja 1998. godine. Recite nam da li se sećate gde ste tada bili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, sećam se. Bio sam na privremenom odmoru. Otišao sam da posetim porodicu kako bih im rekao da sam stupio u redove OVK. Tako da se sećam da je to bilo prve nedelje maja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Otišli ste da posetite svoju porodicu. Recite nam u kom ste selu bili kada ste posetili porodicu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U selu Sedlare/Shalë.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Postaviću vam pitanje u vezi sa 8. majem. Da li se sećate tog datuma?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Šta se dogodilo 8. maja 1998. godine? Gde ste otišli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, 8. maja bio sam kod kuće. Otišao sam da posetim svoju porodicu da im kažem da sam stupio u redove OVK. I dok sam bio tamo čuo sam detonacije i smatrao sam da je moja obaveza da napustim svoju porodicu, da odem i da pomognem onima koji su se borili. Ja nisam znao ko se borio ali sam jednostavno znao da se negde vodi borba.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste saznali gde se vodila ta borba?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bilo je to u pravcu Komorana/Komoran, Nekoyca/Nekoc. I kada sam tamo otišao video sam da se tamo vode borbe u klancu Lapušnik/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Recite nam po vašem najboljem sećanju kako ste od svog sela Sedlare/Shalë otišli do Lapušnika/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Odvezao sam se svojim traktorom. Išao sam prvo do sela Kišna Reka/Kishnarekë. Tamo sam čuo da se vode teške borbe i granatiranja. I zatim sam otišao putem kroz planine i sreo se sa nekim pripadnicima OVK.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate kako su se zvali ti pripadnici OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Trojice od njih da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da li možete da nam kažete ko su oni bili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, mogu. Ymer Alushani, Enver Mulaku i Ramadan Zogu. Bila su još dvojica ali se ne sećam njihovih imena.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li vam je poznato da je Ymer Alushani imao pseudonim?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Njegov pseudonim je bio Voglushi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada ste se sreli sa ovom petoricom vojnika šta ste vas šestorica uradili? Gde ste otišli.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kada sam ja stigao oni su se već borili, i kada sam im se pridružio - ono nisu znali odakle sam. Ali nisu imali dovoljno municije i tražili su da im neko pomogne. I ja sam počeo da se borim s njima iako ih tada još nisam poznao. Ali sam ih tokom nekoliko narednih dana upoznao.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Mislim da možda ima neka greška u transkriptu. Tu piše: "Počeo sam da se borim", misli se "Počeo sam da se borim zajedno sa njima". Da li je tačno da ste počeli da se borite sa...

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, da. Mislim, pridružio sam se njima u borbi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Recite nam onoliko tačno koliko se sećate - gde ste se nalazili kada ste počeli da se borite sa tim ljudima?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne znam tačno kako da to objasnim. Tu je bio ovaj put Priština/Prishtinë – Peć/Pejë. To je sa leve strane ovog puta. Tu ima jedna stena, jedna veoma velika stena i u blizini te stene je bilo jedno mesto, ali mi nismo mogli da ostanemo samo na jednom mestu, već smo morali da se premeštamo kako bismo mogli da se borimo protiv Srba. Morali smo da menjamo položaj odavde do ovde kako bi Srbi mislili da nas je više nego što nas je stvarno bilo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Do tada, da li ste ikada ranije bili u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne, nikada nisam bio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Opišite nam borbu. Kako je ona izgledala tog dana iz vaše perspektive?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bile su teške borbe. Ne znam. Zapravo, bila je to vrlo teška borba. Mi koji smo bili na položaju sa leve strane puta.... vatra je dolazila sa obe strane i sa leve i sa desne strane puta, i tako je išao taj okršaj sve do večeri. A oni su se služili svim sredstvima koja su imali na raspolaganju. I teškom artiljerijom i teškim naoružanjem. Svim što su imali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kažete sa leve strane puta. To je sa leve strane puta kad idete u kom pravcu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kada idete iz Prištine/Prishtinë ka Peći/Pejë.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I koliko dugo je trajao taj žestoki okršaj?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Do večeri tog dana. Zatim je trajalo i sledećeg dana.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko je ukupno dana trajala ta borba?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: 8. i 9. maja. Mislite na tu borbu u klancu Lapušnika/Llapushnik?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Posle 8. i 9. maja da li ste ostali u Lapušniku/Llapushnik ili ste otišli negde drugo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ostao sam sve vreme u Lapušniku/Llapushnik dok nisam ranjen.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Razgovaraćemo o vašem ranjavanju kasnije. Ali kog datuma ste ranjeni?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ranjen sam 26. jula 1998. godine.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle 9. maja, kada je borba bila završena, da li ste bili u daljem kontaktu sa komandantom Selimijem?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je... dozvolite mi da pitam ponovo. Da li je komandant Selimi znao da ste vi ostali u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: On je jedino znao da sam ja u poseti svojoj porodici. On nije znao da sam se tamo zadržao. A onda sam ga preko jednog vojnika obavestio, jer kao prijatelji, morali smo da informišemo jedni druge da li smo napustili jedinicu, da li smo otišli kući, kako bi ljudi u jedinici znali gde se nalazimo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I da li ste dobili nekakav odgovor od komandanta Selimija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Nisam čekao odgovor. Ja sam ga samo obavestio da sam živ i da sam ostao u klancu Lapušnika/Llapushnik. To sam mu preneo preko ovog vojnika.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: To mi je jasno, samo me je interesovalo da li ste dobili neki odgovor na to.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nisam od njega dobio nikakvu poruku ali sam takođe znao da nema nikakvog razloga da se on tome protivi. Ja sam ga samo obavestio da sam živ i da sam ostao u klancu Lapušnika/Llapushnik. Tako da on nije imao razloga da govori zašto sam tamo ostao i zašto se nisam vratio u jedinicu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dakle, vi niste dobili nikakav odgovor. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije bilo potrebe da mi bilo ko šalje bilo kakvu poruku da li da ostajem ili ne. Važno je bilo da on zna gde se ja nalazim. I on je znao gde sam. Tako da je to u neku ruku i bio odgovor.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle te borbe da li je bilo nekih operacija koje su preduzete za odbranu Lapušnika/Llapushnik od daljih napada?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije mi jasno vaše pitanje o borbama. Šta ste mislili da pitate?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Mislim kada se borba završila... dozvolite mi da ovako postavim pitanje... Šta vam je rečeno da treba da uradite vi kao vojnik posle 9. maja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Niko mi nije rekao šta treba da radim. Ostao sam u klancu Lapušnik/Llapushnik da bih štitió tamošnje stanovništvo, i svi ljudi koji su bili tamo.... neki seljani iz Lapušnika/Llapushnik pozvali su nas da dođemo u njihove kuće i dali nam da jedemo. A neki od njih pridružili su se... našoj grupi. Neki od njih su nosili oružje a neki su nosili sekire. I bilo je slučajeva... bilo je primera kada su ljudi... civili rekli: "Ja stojim uz tebe. Ako ti pogineš u borbi ja ću uzeti tvoju pušku i nastaviću da se borim".

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle 9. maja da li ste kopali rovove ili pravili neku vrstu utvrđenja ili bilo šta slično tome?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da li možete da nam opišete to?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Prvo smo pokušali na ovoj strani puta koja je asfaltirana da zauzmemo položaj, i onda smo sa našeg položaja odlazili na druge položaje, a tim hoću da kažem da smo bili u vezi jedni sa drugima na ova dva položaja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hteo sam ovo da vam pokažem kasnije ali ću da vam pokažem sada.

TUŽILAC NICHOLLS: Molim da se svedoku pokaže fotografija broj 8 iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1. Molim da se stavi na grafoskop. Mislim da je ovako dobro, hvala.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine, da li sam vam juče pokazao ovu fotografiju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jeste.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ako želite, biće tako lakše, možete da gledate sa vaše leve strane. Ne na kompjuterskom monitoru nego sa leve strane. Možete tu da vidite fotografiju. Da li možete da prepoznate gde je ovo mesto koje se vidi na fotografiji?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gde je to?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vidite da li možete da nam pokažete vaše položaje o kojima ste nam upravo govorili? Rekli ste nam da ste posle 9. maja počeli da gradite utvrđene položaje i pomenuli ste dva položaja koja su bila međusobno u vezi. Molim vas pokažite nam gde su se nalazili ovi položaji?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne vidim baš tako dobro jer ovo je snimak iz vazduha, tako da mi je teško da dobro vidim šta se ovde nalazi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas nemojte da žurite, pogledajte i vidite da li možete da nađete gde su položaji. Da li vidite put Peć/Pejë – Priština/Prishtinë na ovoj fotografiji?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Mada ne mogu da vidim vrlo jasno... da, vidim put Peć/Pejë – Priština/Prishtinë. U početku su borbe bile otprilike ovde jer ne mogu baš jasno da vidim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ovo područje koje ste nam upravo pokazali da li je to jedan od onih položaja o kojima ste nam govorili, a koji je formiran?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije mi baš jasno vaše pitanje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Pitanje je... a možda vi to ne možete da uradite, ali govorili ste nam o dva položaja posle 9. maja i da ste komunicirali međusobno kada su napravljena utvrđenja. Da li možete da pronađete na ovoj fotografiji iz vazduha jedan od ta dva položaja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne vidim gde su bili ti položaji. Ja sam sada mislio na drugi dan, na 9. maj. Ali posle 9. maja oni položaji o kojima sam govorio, oni rovovi, ne mogu ovde nigde da ih pronađem. Ne vidim gde su.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Niste u mogućnosti da nam na ovoj fotografiji pokažete gde su bili iskopani rovovi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije da ne želim, nego ne mogu da ih nađem na ovoj mapi, na ovom terenu koji vidim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Sklonićemo ovo za sada i verovatno ćemo da je pogledamo kasnije. Kada je počelo kopanje rovova?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mislite kada? Mislite u koje vreme? Sledećeg dana svi su počeli da kopaju rovove za sebe, svoje vlastite rovove.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko je to trajalo? Koliko ste kopali rovove posle 9. maja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kao što sam već rekao, svi su počeli da kopaju rovove za sebe. Odgovorio sam na to pitanje i rekao da je u početku svako kopao položaj za sebe, samo za jednu osobu. A onda smo nastavili da kopamo da bismo te rovove povezali, kako bi vojnici mogli da idu iz jednog rova u drugi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Koliko je otprilike trajala ova aktivnost? Drugim rečima, koliko dugo su ljudi kopali rovove posle 9. maja, kako bi vojnici mogli da prelaze iz jednog rova u drugi i da budu u vezi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se koliko je to dugo trajalo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate koliko daleko su se protezali ti rovovi? Koliko su bili dugački?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mislite kolika je bila razdaljina između dva rova ili šta mislite?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Kolika je bila udaljenost rovova od jedne tačke do druge?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bili su vrlo blizu jedan do drugog. Možda je bilo 10 do 15 metara od jednog do drugog. To je bilo rastojanje, jer nas je u početku bilo svega nekoliko vojnika.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko je otprilike bilo prisutno vojnika u Lapušniku/Llapushnik u to vreme, upravo posle borbi od 9. maja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bilo nas je oko 12, 13. Ne mogu da vam kažem tačno broj. To je približan broj.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I posle tog dana da li se broj vojnika u Lapušniku/Llapushnik povećao, smanjio ili ostao isti?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Malopre sam rekao da se taj broj svakodnevno menjao, jer su mnogi ljudi dolazili i tražili da se priključe OVK. Ali kao što sam rekao kada sam govorio o Drenici/Dreniče, tamo smo bili u istoj situaciji. Svakog dana bi dolazilo 10 do 12 ljudi koji su želeli da nam se priključe. Ali mi nismo imali dovoljno oružja da im damo. Imalo smo dovoljno oružja samo za sebe. Neki civili su dolazili tamo, neki od njih su nosili svoje lično oružje, municiju, neki od njih su došli sa sekirama, kao što sam rekao. Nismo mogli da im kažemo ni da ostanu ni da odu, jer nismo imali dovoljno municije, kao što sam već rekao. Oni koji su imali oružje, oni su mogli da ostanu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko dugo je Voglushi ostao u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ostao je dok ga nisu ubili.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kada je ubijen?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bio je ubijen... poginuo je herojskom smrću 26. jula 1998. godine. Mnogi od nas su verovatno želeli da dožive istu sudbinu, da poginu herojskom smrću kao i on.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je on bio dobar vojnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bio je veoma dobar vojnik. Bio je jače građe. Imao je dubok glas. On je, kao što smo mu govorili, bio "lav u klanu Lapušnika/Llapushnik".

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Rekli ste "mi smo mu tako govorili". Da li su svi vojnici u Lapušniku/Llapushnik tako mislili, ne samo vi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mi smo ga zvali Voglushi ali mi smo njega smatrali lavom Lapušnika/Llapushnik, jer je bio izuzetno hrabar.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle 9. maja na kom je on položaju bio u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U početku je bio jedan od nas. Bio je vojnik, jer nije postojala nikakva komandna struktura. Bio je vojnik kao i svi mi ostali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Rekli ste "u početku" je bio jedan od nas, vojnik kao svi mi. Da li se njegov položaj menjao vremenom?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. S obzirom da smo ga svi poštovali, on je bio iz Komorana/Komorana, iz sela *Bushat*, poznavao je taj teren. Ljudi su ga poznavali i veoma poštovali. Mi... znači svi mi, svi drugovi koji smo osećali da nam je potreban neko da nas vodi, neko ko bi bio vođa naše jedinice, mi smo odlučili da ga odaberemo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kakav je on bio lider u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Posle našeg predloga zamolili smo ga da nam bude vođa, s obzirom da je poznavao taj teren. Ljudi su ga tamo poznavali, uživao je veliki autoritet u tom regionu. Tako da smo ga pitali da li želi da bude naš vođa.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Pitaću vas sada o 18. maju i da li je tog dana bilo borbi u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Ne sećam se tačno datuma. Ne sećam se da li je to bilo 18. ili 19. maj. Bilo je borbe između nas i paravojnih srpskih formacija. Borba je bila veoma teška i trajala je do 10 ili 11 sati uveče. Srpske snage su želele da vide da li smo mi još uvek tamo, da ispitaju stanje stvari i pokušali su da ponovo uđu u klanac Lapušnik/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine, primetio sam da ste se u jednom trenutku trgnuli i znam da još uvek imate problema zbog vaših povreda, pa recite nam da li vam je potrebna pauza. Znam da vam je po neki put teško da duže stojite ili sedite.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bilo mi je teško čak i za vreme rata. Ali uprkos bolu, uprkos povredama, želim da ovde svedočim o istini, o stvarnosti koju znam. Taj bol je sa mnom sve vreme, ali mogu da nastavim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam. Samo mi recite ako vam je potrebna...

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ako mislite da nam je potrebna pauza, naravno - ići ćemo na pauzu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Mislim da ćemo za 15 minuta ići na pauzu, ali ako vas nešto boli ili ako se ne osećate dobro, onda samo recite pa ćemo ranije napraviti pauzu.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Razumeo sam vas. Hvala.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas opišite nam malo detaljnije kako je izgledao napad srpskih snaga na Lapušnik/Llapushnik o kome ste nam upravo pričali? Koje vrste naoružanja su imali ako se sećate?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Naravno da se sećam. Imali su sve vrste naoružanja. Upotrebljavali su sve vrste oružja. U početku nisu koristili rakete, nego mine i granate i sve vrste oružja. Tamo su se vodile borbe. Mi smo bili na liniji odbrane. Mi smo branili stanovništvo od Srba. Gađali su nas iz daljine raketama i minobacačima i šta god su imali na raspolaganju. Oni su upotrebljavali sve svoje oružje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kako ste se vi branili? Koje ste oružje vi imali i šta ste radili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Realnost je takva da vam moram reći da nećete poverovati kakvo smo naoružanje imali, kakvim smo se naoružanjem služili za odbranu. Oni su imali savremeno naoružanje a mi smo imali samo lako naoružanje. Srećom, jer je Bog bio na našoj strani, Bog nas je spasio. Zato što naoružanje koje smo mi imali... oružje koje su oni imali bilo je teško naoružanje, bilo je potpuno neverovatno da smo imali samo dve žrtve, samo dva čoveka koja su poginula. To je kompletno... kad na to pomislim jednostavno mi stane dah.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Tokom te borbe oko 18. maja koliko je bilo vojnika OVK u Lapušniku/Llapushnik koji su pružali otpor srpskim snagama?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne mogu tačno da vam kažem. Moglo nas je biti dvadesetak, dva - tri, gore - dole. Ne mogu tačno da vam kažem koliko je vojnika bilo. Od rata je prošlo mnogo vremena. Imali smo mnogo poteškoća od onda. Ne mogu svega da se setim. Posle rata sam zapravo pokušao sve to da zaboravim, jer kada sam odlazio kući, video sam spaljene kuće, poubijane ljude. Nisam želeo da pamtim sve te loše stvari.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Od 18. maja, posle te bitke, govorili ste kako su posle 9. maja seljani dolazili i pokušavali da pomognu. A posle te borbe 18. maja šta se dogodilo sa brojem vojnika u Lapušniku/Llapushnik? Da li je broj rastao, da li se povećao, da li je ostao isti?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Na to pitanje sam vam već odgovorio ranije. Broj članova OVK rastao je svaki dan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kako se taj broj povećavao? Da li su neki drugi vojnici... da li su neke druge lidere... izvinjavam se, vojnici izabrali osim Voglushija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: O kom periodu govorite?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: O periodu, rekao sam, nekoliko nedelja posle 18. maja 1998. godine.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, shvatam. Ne znam tačno vreme kada, ali nekoliko nedelja posle tog 18. maja Voglushi je predložio Qerqizija. To je bio njegov pseudonim – Qerqizi, zato što je on ličio na Qerqiza Tupollija, jednog od albanskih boraca protiv Turaka Osmanlija. Ymer je u našem prisustvu rekao da bi ovaj čovek mogao da bude dobar vođa za nas. I mi smo se složili i podržali tu Ymerovu ideju, jer je Ymer u tom trenutku bio čovek koji je bio zadužen za nas. Mislili smo ako ga je Ymer predložio a on ga poznaje, da je to dobra odluka.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A koje je bilo pravo ime Qerqizija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Isak Musliu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada ste prvi put upoznali Isaka Musliu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim da li je to bilo prvog ili drugog dana, mislim na 9. maj. Ne mogu tačno da se setim da li je to bilo 8. ili 9. maja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I koliko dugo je Isak Musliu, Qerqizi bio u Lapušniku/Llapushnik dok ste vi bili tamo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Sve vreme. On je bio sve vreme u Lapušniku/Llapushnik do borbe kada je klanac pao, a onda je otišao u druga sela, u Orahovac/Rahovec, u Fušticu/Fushticë. Otišao je tamo da pomogne drugim vojnicima OVK.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Samo da budemo jasni, ta bitka posle koje je klanac pao bila je 26. jula 1998. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A kakav je vođa bio Qerqizi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Qerqizi je bio naš vođa. Nama je bio potreban neko da nas vodi da ne bismo bili vojska litalica ili neorganizovan narod. Nama je trebao neko ko će da bude na čelu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kako ste se vi lično osećali kada je Isak Musliu postao glavnokomandujući?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Svi smo se osećali dobro, jer mi smo hteli da ta vojska dobije formu ili oblik prave vojske, kompletne vojske. Morali smo da imamo nekoga na koga smo mogli da se ugledamo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, možda je nekoliko minuta prerano, ali možda bi svedoku odgovaralo da sada napravimo pauzu.

SUDIJA PARKER: Vrlo dobro. Sada ćemo da napravimo našu prvu pauzu i nastavice u 16.00 časova.

(pauza)

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, zamolio sam da svedoka još ne uvedu u sudnicu. Razgovarao sam sa gospodinom Nichollsom i on se složio da svedok ne pristupi dok se ja ne pozabavim jednim pitanjem u vezi transkripta. Zamoliću vas da pogledate 13. red na 25. stranici. Naš prevodilac je čuo posle reči "sve vreme"... sada tamo piše "tačka". Zatim piše: "Bio je sve vreme u Lapušniku/Llapushnik". Naš prevodilac je čuo reči: "Osim kad je odlazio u Orahovac/Rahovec da pomogne". Mi ćemo preslušati traku noćas. Ovo je stvar koja je od velikog značaja u slučaju našeg klijenta Musliua. I mislili smo da to samo spomenemo pre nego što preslušamo trake. Takođe smo mislili da o tome porazgovaramo dok svedok nije tu. Ne znam da li će gospodin Nicholls pokrenuti to pitanje sa svedokom.

SUDIJA PARKER: Mislim da je bilo dobro da ste to uradili u odsustvu svedoka. Vidim da gospodin Nicholls nema nameru ništa da doda?

TUŽILAC NICHOLLS: Ne, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Ta ideja da se tokom noći proverí šta je snimljeno na traci je praktična stvar da bi se videlo da li postoji nešto što treba da se razjasni ili ne. Sada bih zamolio da se uvede svedok.

(svedok je pristupio Sudu)

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Nicholls.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala časni Sude.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Neposredno pred pauzu govorili ste nam kako ste se osećali kada je Isak Musliu postao vaš vođa. Posle toga, u junu i julu mesecu koliko često ste ga videli u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: On je ostao sve vreme tamo sa nama. On nam je mnogo pomagao. Hrabrio nas je i vrlo često je govorio: "Bog nam je dao ovu zemlju, ne Srbi". Kada smo se borili on je pevao zajedno sa Ymerom. Oni su se borili i pevali. To nam je davalo hrabrost i bili bismo jači kada bismo ih čuli da pevaju.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Samo da razjasnimo. Za vreme tog perioda dok je on bio u Lapušniku/Llapushnik sve vreme juna i jula, da li ste ga videli svakog dana ili svake nedelje? Koliko često ste ga vi lično videli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Svakog dana.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam. Kog dela Lapušnika/Llapushnik je on bio vođa ili je bio na čelu? Da li je bio vođa celog Lapušnika/Llapushnik ili samo nekog dela? Da li možete da nam opišete to područje?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. On je bio vođa samo onog dela gde smo mi bili zato što je bilo nekoliko jedinica u Lapušniku/Llapushnik. Bile su: *Guri, Pellumbi,*

Lumi, mi. On je bio odgovoran samo za uži deo Lapušnika/Llapushnik, za jedan uži punkt u Lapušniku/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I da li je to sa iste strane puta Priština/Prishtinë – Peć/Pejë o kom ste nam ranije govorili, sa leve strane tog puta kada se ide prema Peći/Pejë?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS: Samo trenutak.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Govorili ste nam imena nekih jedinica: *Pellumbi*, *Guri*. Da li se sećate kako se zvala jedinica za koju je bio odgovoran Qerqiz, vaša jedinica?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Naša jedinica zvala se *Çeliku*. Za vreme prvih borbi 8. i 9. maja, osećali smo se veoma snažno, kao da smo od čelika i zato smo uzeli ime *Çeliku*, jer to znači čelik.

prevodioci: Objašnjenje prevodioca: *Çeliku* znači čelik; poslednji deo je objašnjenje prevodica.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li je vaša jedinica takođe imala broj?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Tokom tog perioda bila je zapravo *Çeliku 3*.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete da mi kažete gde su se nalazile druge jedinice koje ste spomenuli? Gde su se nalazile jedinice *Pellumbi*, *Guri* i *Lumi*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Uz ivicu našeg položaja bile su jedinice *Guri* i *Pellumbi* desno. Tu je bio put Priština/Prishtinë – Peć/Pejë, sa desne strane su bili *Guri* i *Pellumbi*. Nisam siguran ali mislim da je jedinica *Pellumbi* bila ispod nas.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Šta ste mislili kada ste rekli da je jedinica *Pellumbi* bila ispod vas?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jedna jedinica *Pellumbi* je bila ispod našeg područja. To je bilo brdovito područje. Tako da se na dnu nalazi mesto koje se zove Komorane/Komorane....Kišna Reka/Kishnarekë – Komorane/Komorane. I tamo je bila jedna jedinica - *Pellumbi*.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dozvolite mi da pronađemo jednu mapu a onda ćemo da vidimo da li možete otprilike da označite gde se ta jedinica nalazila.

TUŽILAC NICHOLLS: Molim vas da li možete ovo da stavite na grafoskop?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Gospodine, molim vas pogledajte na trenutak ovu mapu. To je mapa broj 6 iz dokaznog predmeta Tužilaštva broj P1. Ja vam ovu mapu još nisam pokazao, zar ne?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Niste.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da pogledate ovu kartu, i da li možete da nam na njoj pokažete gde su bili položaji jedinica *Çeliku 3, Pellumbi, Guri i Lumi*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Na mestima koja ću sada da vam pokažem nalazile su se jedinice *Guri, Pellumbi i Lumi*.

TUŽILAC NICHOLLS: Molim da se svedoku da olovka.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da li možete da obeležite slovom "P" gde su bile jedinice *Pellumbi*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC NICHOLLS: Za zapisnik: svedok je znakom sličnom slovu "P" obeležio mesto pored Kišne Reke/Kishnarekë. Možda biste svedoku mogli da date hemijsku olovku pošto će njom lakše moći da piše. Evo imam ja jednu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete slovom "G" da obeležite gde su se nalazile jedinice *Guri*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Izgleda da to neće moći da se čita. Izvinjavam se, bilo bi bolje da vam damo neku bolju olovku. I molim vas da sada slovom "L" obeležite gde su bile jedinice *Lumi*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja sam ova slova samo otprilike obeležio jer ja ne znam tačno gde su se nalazili. Međutim, ove jedinice su bile aktivne u području Lapušnika/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. I da li možete da obeležite slovom "C" mesto gde se nalazila vaša jedinica *Çeliku 3*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: (*svedok prihvata*)

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Učinilo mi se da kada ste pokazivali jedinicu *Pellumbi* da ste pokazivali čitavo jedno područje gde je ta jedinica bila stacionirana. Da li su one bile stacionirane još negde?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne razumem.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Možda sam pogrešno razumeo. Meni se učinilo da ste pokazivali jedno drugo mesto gde se takođe nalazila jedinica *Pellumbi*. Možete li da mi kažete kada ste stavili slovo "P" pored Kišne Reke/Kishnarekë, da li se vi sećate da je to bilo jedino mesto gde su oni bili smešteni ili su bili i na nekom drugom mestu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne. To je bio samo deo jedinice *Pellumbi*. Ali bilo je *Pellumbi* jedinice i iza asfaltnog puta. Ali sa njima nisam imao direktnih kontakata. Znao sam da se iza asfaltnog puta nalaze jedinice *Guri, Lumi i Pellumbi*. To slovo "P" stavio sam na mesto gde je bila jedna jedinica *Pellumbi*.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Samo da pojasnimo, kada kažete " iza asfaltnog puta" da li mislite sa druge strane puta Priština/Prishtinë – Peć/Pejë u odnosu na ovo gde ste vi bili. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Osim ove jedinice *Çeliku 3* i jedinice *Pellumbi* koju ste označili na južnoj strani magistralnog puta Priština/Prishtinë – Peć/Pejë, da li je još nekih jedinica OVK bilo u tom području koje su delovale tokom maja, juna i jula 1998. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije mi sasvim jasno. Koliko ja znam, to su bile jedine jedinice.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, zamolio bih da se ovome dodeli dokazni broj i da se prihvati u spis. Nisam siguran koji broj je na redu.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: Ova mapa biće dokazni predmet Tužilaštvo broj P127.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada bih želeo da vam postavljam pitanja o jednoj drugoj temi. Da li poznajete čoveka po imenu Haradin Bala?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada ste njega prvi put sreli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja se sećam te osobe iz prvih dana borbi. Ne mogu da kažem tačan datum ali moguće je da su to bile prve borbe 18. i 19. maja. On je rekao: "Želim da odem u Koretnicu/Korroticë i da odvedem svoju porodicu sa tog opasnog područja. Odvešću svoju porodicu u Banjicu/Baicë." Nisam video tu osobu od tada pa sam mislio da je možda ubijen ili nešto slično. Kasnije sam čuo da je on boravio negde u Lužnici/Luzhnicë.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Samo da bude jasno. Rekli ste "prvih dana borbi" i onda govorite o 18. i 19. maju - da ste razgovarali sa Haradinom Balom. Da li je prvi dan kada ste upoznali Haradina Balu bio prvi dan borbi 18. i 19. maja ili 8. i 9. maj 1998. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Rekao sam ranije da su to bili prvi dani borbe. Bilo je nekoliko borbi koje su se tamo odvijale u tom periodu. Sećam se jedanput kada je došao jedan helikopter da nas posmatra da li smo tamo ili nismo, i svakog dana je bilo i granatiranja. Ali ja sam video tu osobu od prvih dana pa do 18. ili 19. maja, ako ne grešim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dakle, da li to znači da ste ga vidali otprilike desetak dana?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Približno, da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je Haradin Bala imao pseudonim kada ste ga upoznali u maju 1998. godine?

SVEDOK KARPUIZI – ODGOVOR: Ne mogu tačno da se setim. On ga je morao imati ali ja se ne sećam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate... pa, da li bi vam pomoglo da pogledate vašu izjavu? Da li bi vam to pomoglo da se setite?

SVEDOK KARPUIZI – ODGOVOR: Ne moram da je pogledam, ali kao što sam rekao, nemam ovde sa sobom nikakva dokumenta, zato što sam dao zakletvu da ću govoriti istinu i ne treba mi izjava, jer ja želim samo da govorim istinu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ja shvatam da ste vi ovde da govorite istinu ali ono što ja mislim je sledeće: vi ste govorili o pseudonimu Bale u julu 2003. godine u svojoj izjavi i rekli ste mi da ste govorili istinu kada ste dali tu izjavu. Samo se pitam da li bi vam pomoglo da pogledate tu izjavu.

ADVOKAT GUY-SMITH: Ja zaključujem na osnovu ovoga da gospodin Nicholls ima nameru da postavlja sugestivna pitanja svedoku da bi dobio odgovor.

TUŽILAC NICHOLLS: Ne, ja samo pokušavam da osvežim njegovo pamćenje. Ovo je tema koja ima...

ADVOKAT GUY-SMITH: Pa onda se to sada radi na potpuno neadekvatan način, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Dobili ste odgovor od svedoka gospodine Nicholls, da nema potrebe da pogleda izjavu i mislim da biste trebali da krenete dalje.

TUŽILAC NICHOLLS: Nisam bio siguran da svedok zna o kom dokumentu se govori, jer je rekao da on nema nikakva dokumenta sa sobom. Želeo sam da njemu bude jasno da govorimo o njegovoj izjavi koju je dao ovom Međunarodnom krivičnom sudu i da bi to moglo da mu bude od pomoći.

SUDIJA PARKER: Da. Pa on je rekao da zna šta govori.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Tokom tih desetak dana, koliko često ste vidali Haradina Balu?

SVEDOK KARPUIZI – ODGOVOR: Mogao bih da kažem redovno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gde ste ga vidali?

SVEDOK KARPUIZI – ODGOVOR: Kažem redovno, zato što nas nije bilo tamo na hiljade. Bilo je svega 20 ili 22 vojnika u periodu o kom govorimo. Nije nas bilo previše. Verovatno ga nekog dana nisam video ali mogao bih da kažem da sam ga viđao svaki dan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A gde ste ga viđali u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Pa tamo gde smo boravili. Zato što smo u početku bili oko asfaltnog puta. Tamo smo spavali, i svaki dan kada smo bili na straži viđali smo ga kada bi se opet okupili zajedno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koje su bile njegove dužnosti u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Iste kao i moje: posmatranje terena. Bio je jedan kontrolni punkt u Komoranu/Komoran koji je bio vazdušnom linijom udaljen 200 do 300 metara a mi smo morali da posmatramo to područje da vidimo da li dolaze snage u našem pravcu, koliko ih dolazi. Znači, sve one zadatke koje smo i mi ostali imali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Razgovaraćemo o vašim zadacima kasnije. Samo da razjasnimo; kontrolni punkt u Komoranu/Komoran o kom ste malopre govorili - da li je bio punkt koji su držale srpske snage ili snage OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Naravno da je to bio srpski kontrolni punkt, srpske policije i vojske.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pošto ste poslednji put videli Haradina Balu u Lapušniku/Llapushnik, možda ste već i odgovorili, nisam siguran, kada ste ga videli sledeći put i gde?

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam, ali ponekad je lakše da se stvari reše kada se pojavljuju. Mislim da se pojavila greška na elektronskom sistemu *LiveNote*. Koliko sam ja shvatio odgovor svedoka nije bio "200 ili 300 metara vazdušnom linijom" nego dva ili tri kilometra. Časni Sude, možda bi to moglo da se proverí.

SUDIJA PARKER: To je još jedna stvar koja može da se proverí preko noći. Hvala vam gospodine Khan.

TUŽILAC NICHOLLS: Pa ja mogu da pitam svedoka.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Svedoče, da li je kontrolni punkt u Komoranu/Komoran bio udaljen 200 ili 300 metara... čuli ste pitanje, ili dva ili tri kilometra? Šta ste rekli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Otprilike dva kilometra i 200 do 300 metara. Nisam to mogao tačno da izmerim, naravno, zato što nisam imao sredstva pomoću kojih bih mogao da izmerim. Ali to je bilo otprilike dva kilometra i 200 do 300 metara vazdušne linije.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Hvala. A pitanje koje sam vam postavio pre nego što je gospodin Khan ustao da interveniše, bilo je da li ste videli Haradina Balu ponovo pošto je on napustio Lapušnik/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, video sam ga u Banjici/Baicë negde oko Nove godine, 1998. na 1999. godinu. A kada sam ga video, šalio sam se sa njim. Rekao sam mu: "Mislio sam da su te ubili, mislio sam da si dezertirao". On je rekao: "Ne, ne. Ali

bolestan sam. Imam problema sa srcem i imam dozvolu da odem i da boravim sa svojom porodicom". Tu sam ga video u tom periodu a video sam ga i ono ranije za vreme borbi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kad ste čuli da je bio u Lužnici/Luzhnicë?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To sam čuo od njega, jer sam ga pitao: "Jesi li dezertirao iz vojske? Jesi li bio ubijen?" A on je rekao: "Ne, ne. Ja služim u Lužnici/Luzhnicë ali mi je naš komandant dao dozvolu da privremeno odem i kraće vreme budem sa svojom porodicom".

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada bih želeo da pređem na drugu temu. Govorili ste o tome da ste spavali na borbenim položajima pored asfaltnog puta kada ste tek došli u Lapušnik/Llapushnik. Kasnije ste mogli da spavate i negde gde je bilo malo udobnije, u nekoj kući?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A gde je to bilo? Gde ste boravili kasnije kada više niste morali da spavate napolju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U početku smo boravili na našim položajima ali stanovništvo sela je došlo i odvelo nas. Mi bismo ostavljali dva ili tri stražara dok su drugi odlazili da spavaju u kućama seljana. Oni su nam davali čaj i hranu i toplu vodu da se okupamo.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ko je bio Gëzim Gashi? Da li se sećate tog imena.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, on je bio stanovnik sela Lapušnik/Llapushnik.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi ikada boravili na nekom njegovom imanju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada je to bilo? U kom periodu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Negde oko kraja, odnosno pre nego što je pao klanac Lapušnik/Llapushnik. Ja sam boravio u *odi* [muška soba u albanskim domaćinstvima] Gëzima Gashija.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I da li ste boravili tamo čitavo... Koliko dugo ste tamo boravili pre nego što je klanac Lapušnik/Llapushnik pao?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da li mislite koliko dugo sam tamo boravio?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Mesec dana? Nedelju dana? Koliko dugo ste ostali u kući Gëzima Gashija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne mogu tačno da kažem. Ali možda mesec dana.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li su i drugi vojnici OVK tamo boravili sa vama?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko njih?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nisam dobro čuo pitanje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Izvinjavam se. Koliko vojnika je približno boravilo na imanju Gëzima Gashija tokom tog poslednjeg meseca kada ste vi bili tamo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Broj vojnika se stalno menjao. Ponekad su bila trojica, ponekad petorica, nekad sedmorica, onda opet nekad dvojica. Znači, nije isti broj vojnika ostajao tamo na tom mestu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada želim da vam pokažem jednu fotografiju. Fotografija nosi oznaku ERN U003-4901.

TUŽILAC NICHOLLS: Mislim da možemo da je stavimo na program *Sanction* a takođe i na grafoskop.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da pogledate fotografiju gospodine Karpuzi.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li vidite potpis na ovom dokumentu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, da. To je moj potpis.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li prepoznajete ovaj dokument kao dokument koji ste videli ranije?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Kada me je ispitivao istražilac Ole Lehtinen on mi je pokazao ovu fotografiju. A tu je i moj potpis kao i njegov.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je to bilo za vreme vašeg razgovora 2003. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Ali tada je fotografija bila veća i jasnija nego ova sada.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A ja sam vam takođe tu fotografiju pokazao juče, zar ne?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li vidite oznake i reči na albanskom napisane po ivici fotografije?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ko je napisao ove oznake, ove nazive različitih mesta?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. A koje je to mesto koje vidimo na fotografiji? Šta je ovde prikazano?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kada mi Ole je pokazao ovu fotografiju pitao me je da li prepoznajem teren i ja sam odgovorio: "Da". Posle mi je postavljao pitanja o logoru u Lapušniku/Llapushnik, i on je rekao da je logor bio ovde. Ja sam mu rekao da ništa ne znam o tome ali da mogu da kažem da sam boravio na tom području. Ovo je Gëzimova kuća i sve je tu označeno šta je šta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Da sada pogledamo ove oznake koje ste vi napravili, a nadam se da svi imaju prevod. Možda je malo teže za mene da ovo gledam na ekranu.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam gospodina Nichollsa. Pitam se da li mogu da zamolim gospodina Nichollsa da bude – a znam da će biti – pažljiv. Stavljati ovo ispred svedok i pitati ga, kao što vidimo u redu 22: "Šta je ovo mesto koje se vidi na fotografiji?" pretpostavlja se da je ovo jedno mesto. Neću da kažem ništa više u prisustvu svedoka, ali ću da zamolim gospodina Nichollsa da nastavi sa svojom uobučajenom oprežnošću.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine, ako pogledate prvu oznaku koju ste napisali na vrhu fotografije u levom uglu, recite nam šta tu piše?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kuhinja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A čija je ovo bila kuhinja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je bila Gëzimova kuhinja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A da li ste vi ikada lično ulazili u kuhinju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi ste to obeležili kao kuhinju, ali za šta se ona u to vreme koristila?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Tamo smo imali hranu, mi smo tamo jeli.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. A sledeću zgradu sa desne strane koju ste takođe obeležili, da li možete da nam kažete šta je ta zgrada koju ste obeležili strelicom?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: To je ova koju ste obeležili kao "Gëzimova kuća". Da li možete da nam opišete tu kuću i za šta se koristila?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nju je koristila Gëzimova porodica, ali kasnije, dok sam ja tamo boravio, mi smo se tamo umivali, u toj kući koju nazivate kućom.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pored toga što ste se prali, da li ste radili još nešto u toj kući?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada tamo boravili?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To je u istom dvorištu pa ne znam šta mislite kada pitate da li sam tamo boravio. Šta ste mislili tim da kažete?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Razumem da ste tu koristili to mesto za kupanje, tu kuću. U redu. A onda ste ispod napisali "oda Gëzima Vojvode". Da li možete da opišete...

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li možete da opišete šta je ta zgrada?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To mi zovemo "oda" a koristi se za muškarce.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Mislim da ste ranije rekli da ste tu i spavali. Da li je to tačno?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, to je tačno.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vašim rukopisom je ovde napisano "oda Gëzima Vojvode". Da li je to tačno ili treba da bude Gëzim Gashi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ime mu je bilo Gëzim Gashi ali oni su iz Lapa/Llap i zovu se Vojvode ili Shalani. Tako smo ih zvali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada obavljali neki posao na Gëzimovom imanju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Molim vas, da li možete to da mi objasnite?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pa pored toga što ste tamo jeli, spavali, kupali se, da li ste imali ikakav zadatak, ikakve dužnosti?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas opišite nam?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Ja sam tu držao dokumentaciju, spiskove vojnika, zato što smo morali da znamo odakle su vojnici u slučaju da poginu ili budu ranjeni, da bismo znali ko su i odakle su.

prevodioci: Prevodilac moli da se uključi jedan od mikrofona ispred svedoka koji se isključio. Hvala.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Postaviću vam kasnije nekoliko pitanja o toj dokumentaciji. Gde ste na Gëzimovom imanju držali te dokumente?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U Gëzimovoj *odi*. Dokumenti o vojnicima čuvao sam u *odi*. Nije bilo dovoljno prostora, nije bilo mnogo soba gde bi mogli da se čuvaju dokumenti. Držao sam ih u *odi*. To nisu bili tajni dokumenti.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ako pođemo nadole, sa desne strane napisali ste "kuća Bali Vojvode" i onda strelica pokazuje istu zgradu koja je obeležena brojem 3. Da li možete da nam objasnite za šta se ta zgrada koristila?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: I tamo su boravili neki vojnici. Trebalo je da što manje vojnika bude na jednom mestu zbog granatiranja. Ako granata padne na jedno mesto, mi smo se pobrinuli da bude što je moguće manje žrtava. Zato smo držali mali broj vojnika na svakom pojedinačnom mestu kako bismo osigurali što manji broj žrtava ukoliko dođe do nečeg takvog.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi ikada ušli u tu kuću Bali Vojvode?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Zašto ne bih?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Šta ste radili u toj kući?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U slobodno vreme, kada nismo radili ništa, kada nije bilo borbi, onda smo tamo bili sa našim prijateljima.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A šta je sa vojnicima koji su tamo boravili? Da li su oni ikada prelazili put do Gëzimovog imanja i dolazili u *odu*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jesu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ako sada nastavimo i pogledamo dno fotografije, prvo što ste napisali je zgrada koja je obeležena sa 2B, i vi ste nacrtali strelicu na kojoj piše "štala za krave". Da li možete da mi kažete šta je ta zgrada... za šta je ta mala štala služila?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Vlasnik kuće je to mesto koristio za držanje svojih krava.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada odlazili u tu štalu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nisam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada ulazili u kompleks koji ovde vidimo i kom pripada ova štala za krave? Povlačim pitanje. To je stvarno loše postavljeno pitanje. Sledeće što dole levo piše nije obeleženo nikakvim brojem ali piše "bunar". Mislim da je to sasvim jasno po sebi. Da li imate neki komentar koji biste mogli da dodate?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Znam da je tamo bio bunar. Iz tog bunara smo dobijali vodu. I ne znam šta još da kažem.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Da sada nastavimo levom stranom fotografije. Nacrtali ste strelicu u pravcu leve zgrade koja je obeležena brojem 2 i napisali ste "*oda*" pa onda znak pitanja. Da li možete da mi kažete nešto o toj zgradi? Za šta se ona koristila?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Tu su vojnici spavali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li znate ko je vlasnik ove zgrade gde ste napisali "*oda*" i znak pitanja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne znam kako se zove vlasnik ali znam da je to bio jedan stariji čovek, nižeg rasta. Ali se ne sećam njegovog imena.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Sa leve strane je zgrada obeležena brojem 1, tu niste ništa napisali o toj zgradi. Da li ste ikada ušli u tu zgradu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ova zgrada broj 2, *oda*, koliko ste često odlazili u tu zgradu u julu mesecu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne bih mogao tačno da vam kažem koliko često sam bio tamo, ali znam da sam bio nekoliko puta. Boravio sam u toj sobi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kada kažete "u toj sobi, u *odi*", da li je to bilo na spratu ili u prizemlju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kako mislite na spratu ili u prizemlju?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Izvinjavam se. U zgradi koja je obeležena brojem 2, ako se sećate, *oda* je bila na spratu. Da li je to dvospratnica ili ima samo prizemlje?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kada uđete u kuću sa ulice, to je bilo sa desne strane. Sada kada mislim o tome, mislim da je to bilo na drugom spratu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I šta ste vi radili tamo u *odi* sa drugim vojnicima? Da li možete da nam kažete za šta je služila ta soba?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Često posle borbi... tamo je bio televizor, dakle posle borbe tamo smo gledali televiziju. U naše slobodno vreme tamo bismo se okupili, pevali... neki od nas su pevali. Mi smo ih slušali. Na neki način skupljali smo hrabrost tokom tih teških dana.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Samo da bude jasno, na ovom imanju kome pripada i zgrada broj 2, zgrada gde se nalazila *oda* u kojoj ste, kako ste nam rekli, gledali televiziju, da li ste pored ove zgrade ikada ušli u bilo koju drugu zgradu na tom imanju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Pored *ode* ovde je bilo predsoblje i još jedna komora. Bio sam tu više puta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Ali osim ove zgrade u kojoj je *oda*, da li ste išli u neke druge zgrade na ovom imanju, izdvojene zgrade?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne, ne. Mi nismo imali mnogo slobodnog vremena. Mi nismo bili tamo na venčanju. Sećam se vrlo dobro, kao što sam rekao, da sam bio u *odi* mnogo puta. Mi smo pevali, pili čaj, gledali televiziju. To je ono čega se sećam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada videli u *odi* Haradina Balu, govorimo o kući koja je obeležena sa brojem 2?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A šta je sa Isakom Musliuom? Da li ste njega ikada videli u *odi*?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, naravno. On je tamo pevao sa Ymerom Alushanijem i sa nekim drugim drugovima. Qerqizi i Ymer i još neki drugi koji su znali da pevaju i sviraju na nekim instrumentima. Da, oni su pevali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada videli neku drugu osobu osim vojnika OVK u ovoj zgradi o kojoj govorimo, preko puta zgrade u kojoj je boravio Gëzim Gashi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Na šta mislite? O čemu govorite? Na koju zgradu mislite?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Govorim o zgradi u kojoj je *oda*, u kojoj ste boravili i pevali pesme, a koja je obeležena brojem 2 i koju ste vi obeležili kao "*oda*" i znak pitanja, gde niste mogli da se setite imena vlasnika. Da li ste ikada videli u toj zgradi civile?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Znam da se broj menjao, to ste nam rekli, ali da li možete otprilike da mi kažete koliko je vojnika boravilo na ovom imanju?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Već sam vam ranije rekao da je broj varirao. Ni u jednoj od kuća nije bio tačan, konačan broj. Morali smo stalno da menjamo lokacije, jer ne znam kako su to srpske snage znale, ali svaki put kada smo bili u nekoj kući, srpske snage bi upravo granatirale tu kuću. I zato smo morali da se stalno selimo. I ne znam koliko je tamo bilo vojnika.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Sada ću da predem na jednu drugu temu. Dokument može da ostane kod vas na par trenutaka. Dok ste bili u Lapušniku/Llapushnik u maju, junu i julu 1998. godine, da li ste položili zakletvu kao vojnik OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate kada je to bilo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se tačno. Ne znam da li je to bilo krajem juna ili početkom jula. Nisam siguran. Kada sam davao izjavu to sam vam već rekao. Ne sećam se.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dobro. U redu je. Gde ste položili zakletvu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nisam vas razumeo. U kom mestu?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gde ste bili fizički kada ste polagali zakletvu kao vojnik OVK?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Položio sam zakletvu u dvorištu ispred Balijeve kuće.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da pogledate fotografiju sa vaše leve strane. Recite nam da li vidite tu kuću? Rekli ste "u dvorištu ispred Balijeve kuće". Da li se to vidi na fotografiji? Molim vas ako vidite to mesto gde je bila ta ceremonija, pokažite nam na fotografiji na grafoskopu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije na fotografiji. Približno je ovde.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Izvinjavam se. Mi to ne možemo da vidimo. Možda ako malo smanjimo fotografiju. Samo malo molim. Gospodine Karpuzi, da li sada možete da pokažete mesto gde je bila ta ceremonija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kao što sam rekao, to je bilo otprilike ovde jer se ne vidi na fotografiji.

TUŽILAC NICHOLLS: Molim da se svedoku da jedna hemijska olovka.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Molim vas da obeležite slovom X lokaciju koju ste upravo pokazali, otprilike lokaciju ceremonije polaganja zakletve?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: S obzirom da nije na fotografiji, izvan je, približno je... da li mogu da obeležim?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Ako možete da nam pokažete gde bi to bilo da je veća fotografija.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: *(svedok prihvata)*

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC NICHOLLS: Svedok je stavio znak X u gornji levi ugao kućice sa brojem 3 na ovoj fotografiji. I zamolio bih da bude usvojeno u spis.

SUDIJA PARKER: Usvaja se.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P128.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Želeo bih da nam sada ispričate sa što više detalja čega se sećate sa te ceremonije polaganja zakletve. Počecemo od toga, kao što ste malopre rekli "položili smo zakletvu u dvorištu". Recite nam koliko je vojnika toga dana položilo zakletvu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne mogu da vam kažem tačan broj, mora da je bilo oko 50 do 60. Koliko sam video, bilo je oko 50, 60 vojnika.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi učestvovali u ceremoniji polaganja zakletve, osim što ste položili zakletvu? Da li ste radili još nešto u sklopu ceremonije polaganja zakletve?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne razumem pitanje. Izvinjavam se. Molim vas postavite malo jednostavnije pitanje?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Opišite ceremoniju polaganja zakletve svojim rečima. Šta se dogodilo kada ste stigli tamo?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Video sam kako nas je Ymer pozvao sve da izađemo i čak se našalio: "Dodite momci. Treba da se okupimo". Mi smo tamo došli, na jarbolu je bila zastava. I zajedno sa dva vojnika podigli smo zastavu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. A Ymer, da li je to Voglushi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U transkriptu piše "zajedno sa dva vojnika podigli smo zastavu", to je ono što sam vas pitao. Da li ste učestvovali u podizanju zastave?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Rekao sam vam šta sam uradio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate, da li je Isak Musliu bio prisutan?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mislim da jeste. Nisam siguran jer je prošlo mnogo vremena, ali po mom sećanju jeste.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate ko je rukovodio tom zakletvom, odnosno kako je polagana ta zakletva?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Kada me je istražilac to pitao, ja sam mu jasno rekao da kada smo tamo došli, bilo je postrojeno 50 ili 60 vojnika. I mi smo stupili u taj stroj. Ja sam pitao Ymera: "Molim te, da li mogu da podignem zastavu zbog svog oca, jer je on bio osuđen zbog te zastave?" i pitao sam ga da li ja to mogu da uradim. On je rekao: "Da, možeš." I mi smo podigli zastavu. Neko je čitao tekst zakletve, a mi smo ponavljali.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Hvala. Znam da ste odgovorili na ta pitanja kada vas je pitao istražilac, ali ja moram sada ovde u sudnici da vam ponovim ta ista pitanja.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U redu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate teksta zakletve ili reči zakletve koju ste polagali?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je neko održao govor tokom te ceremonije?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije bilo govora. Već sam vam rekao ranije da nije bio održan nikakav zvaničan govor. Ne sećam se imena komandanta Çelikua. Koliko ja znam, komandant Çeliku nije u to vreme postojao, ali među vojnicima je bio jedan koji se zvao Çeliku i on nam je rekao: "Momci, borimo se za Kosovo/Kosovë. I moramo da branimo narod svim raspoloživim sredstvima. Moramo da se borimo do poslednje kapi krvi za sav narod". I tako je održana ta ceremonija.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada ranije videli tog vojnika koji se zove Çeliku i koji je održao kraći govor?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li je bilo govora o nečem drugom?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate da ste, kada ste davali izjavu 2003. godine govorili o tom govoru?

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, samo jedno upozorenje. Naravno, moj uvaženi kolega zna šta dolazi sledeće. Ali svedok je već rekao da je razgovarao sa Tužilaštvom pre nego što je došao danas da svedoči, i on je imao priliku da pogleda svoje izjave. I ono što vas kao Pretresno veće interesuje je ono čega se svedok seća. Tako da bih želeo da skrenem pažnju mom uvaženom kolegi da bude pažljiv u ovoj stvari. On svakako razume moju poentu.

SUDIJA PARKER: Hvala.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate da ste govorili o ovom kratkom govoru koji je održao Čeliku kada ste davali izjavu istražiocu 2003. godine?

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, moj prigovor i dalje stoji. Ono što je bitno je ono što je rečeno šta se dogodilo tokom tog govora.

SUDIJA PARKER: Pitanje je adekvatno gospodine Khan.

ADVOKAT KHAN: Pa časni Sude, ali osnova relevantnosti...

SUDIJA PARKER: Iz toga štošta može proizaći. Nastavićemo. Hvala vam.

ADVOKAT KHAN: Zahvaljujem.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Možete da odgovorite na pitanje gospodine Karpuzi. Da li se sećate da ste govorili o ovom kratkom govoru kada ste davali izjavu istražiocu Tužilaštva 2003. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Već sam vam rekao o čemu je bilo reči za vreme tog govora.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Znam. Ali pitanje je da li se sećate da ste o tome govorili istražiocu 2003. godine kada ste davali izjavu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate šta ste rekli istražiocu? Samo ako se sećate.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Već sam vam rekao... rekao sam koje su reči bile pomenute u onome što vi nazivate govorom.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li bi vam možda pomoglo da osvežite svoje sećanje ako biste pogledali svoju izjavu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja nemam ovde kod sebe nikakve izjave, a već sam odgovorio na vaše pitanje.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da. Ali ovo je nešto drugačije. Ja imam ovde primerak vaše izjave na albanskom jeziku. Pitanje je bilo da li mislite da bi vam pomoglo da se setite ako biste pogledali izjavu?

ADVOKAT KHAN: Pa časni Sude, još jednom...

SUDIJA PARKER: U redu je gospodine Khan. Ja sam malo ispred vas, čekam vas.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li bi vam pomoglo da osvežite sećanje ako biste pogledali svoju izjavu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne mislim da bi mi pomoglo. Nema potrebe da čitam izjavu kada znam šta sam rekao. Već sam vam objasnio da nije bilo takvog govora, kako vi kažete. Već je to bio jedan prijateljski, nezvaničan razgovor. On je rekao: "Mi smo sinovi naroda" i mislim da sam vam to već ranije rekao. Verujem da sam jasan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. A da li je ta osoba, Čeliku, koja je održala govor, na bilo koji način bila predstavljena vojnicima?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se. On se sam predstavio. Neko od vojnika rekao je: "Ovaj momak je Čeliku" ali on se nije predstavio tako.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste vi čuli za Čelikua pre toga?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Nikada pre toga?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kakva je bila reakcija vojnika na ovaj kraći govor koji je održao Čeliku?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Vojnici su pozdravili njegov govor, njegovo obraćanje. Ali je među drugovima bilo nekih koji su počeli da se šale kada je rekao: "Mi smo sinovi naroda" i da moramo da budemo obazrivi sa civilima i da moramo sve bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost da tretiramo na isti način. A neki su rekli: "Da li ćemo da tretiramo i Srbe kao sve ostale stanovnike Kosova/Kosovë?" I neki su ismevali njegove reči. On je rekao: "Ja ne želim da prihvatim tu dužnost" jer smo mi od njega tražili da preuzme tu odgovornost. Da li je to ono što me pitate?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pa dolazimo do toga, da. Kako ste vi lično reagovali na njegov govor... na tu njegovu izjavu?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne sećam se kako sam ja lično odgovorio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Pa rekli ste da su neki ljudi ismevali njegove reči kada je on rekao da svi treba da budu tretirani na isti način? Da li ste vi smatrali da je to dobra ideja ili... u redu. Dakle, pitam vas da li ste vi podržali ili niste izjavu koju je dao Čeliku o tome da se civili tretiraju dobro, ako se sećate?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A ko je rekao Čelikuu da preuzme odgovornost?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Mi, vojnici. Mi smo od njega tražili posle njegovog govora da nam bude vođa. Mi smo ga pitali: "Molim te, da li možeš ti da nas pedvodiš zato što si vešt u komunikaciji, znaš kako da držiš govore?"

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A šta je on rekao?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Pošto je čuo reagovanje vojnika na njegov govor on je odbio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada saznali kako se zove Čeliku? Njegovo pravo ime i prezime.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Saznao sam njegovo pravo ime otprilike kada su formirane brigade. To je bilo kada sam čuo... kada sam saznao njegovo pravo ime.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I koje ste ime čuli? Koje je pravo ime Čelikua?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Fatmir Limaj je bio Čeliku.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle ceremonije polaganja zakletve kada ste tražili da vam Čeliku bude vođa, da li ste ga ponovo videli u Lapušniku/Llapushnik pre 26. jula 1998. godine?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Jesam. Za vreme borbi.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Za vreme kojih borbi?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Tamo su se često vodile borbe. Video sam ga dva ili tri puta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A šta ste vi radili kada ste ga videli u tih nekoliko navrata?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Bio sam na liniji fronta.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: A šta je Fatmir Limaj radio kada vas je obišao ili kada ste ga videli na liniji fronta?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: On se borio sa nama. Da li mogu to da vam objasnim?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: U tom periodu za vreme borbi njega su zvali "ujak" što se na albanskom kaže "dajë". To je istina.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: To je vaš... U redu. I ta dva ili tri puta kada ste videli Fatmira Limaja između ceremonije polaganja zakletve i 26. jula 1998. godine, kažete "on se borio sa nama". Da li se borio svakog puta kada ste ga videli?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koliko dugo ste se borili zajedno sa Fatmirom Limajem tih dana?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Nije mi jasno. Šta mislite kada kažete koliko dugo? Sve ukupno ili tokom tog dana?

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U pravu ste. Izvinjavam se. Moje pitanje nije bilo jasno. Kada ste u tim prilikama vidali Fatmira Limaja, koliko dugo ste bili sa njim u svakoj od tih situacija?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Tokom jedne borbe sećam se da sam ga video tog dana. Možda je to bilo dva ili tri sata ili ceo dan da je on bio sa nama.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ga vidali kada niste bili u borbi u Lapušniku/Llapushnik, dakle posle polaganja zakletve?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Posle ceremonije polaganja zakletve, recite nam da li su izabrani neki novi lideri na način na koji su Voglushi i Isak Musliu bili izabrani?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Koliko se ja sećam, ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li ste ikada čuli da se Çelikuu neko obraća drugačije nego običnom vojniku?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Čuo sam. Ne sećam se tačno da li je to bio septembar, oktobar ili novembar, čuo sam da mu se obraćaju kao komandantu tog područja.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Kog područja?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Područja 121. brigade.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Koje jedinice su ušle u sastav 121. brigade?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Sve manje grupe koje su bile tamo... od Kišne Reke/Kishnarekë, Nekovca/Nekoc, Banjice/Baicë, Sedlara/Shalë, Krajmirovaca/Krojmir, Petraštice/Pjetërshticë, Crnojleđa/Carralevë pa sve do Lužnice/Luzhnicë. Sve se to uključilo u 121. brigadu.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li se sećate imena tih jedinica koje su bile tako spojene i od kojih je formirana 121. brigada? Ne samo lokacije.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne, ne sećam se. Ja nisam bio u svakoj jedinici tako da nisam mogao da znam imena tih jedinica. To ne znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu. Govorili ste o jedinici *Çeliku 3*. Da li znate da li je ona postala deo 121. brigade?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Da. Posle borbe u klancu Lapušnik/Llapushnik vojnici jedinice *Çeliku 3* su se razbežali. Naređenje je bilo da svaki od njih ode u svoje selo, jer im je teren bio poznat.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, sada je pet minuta do pauze, ali da li bi bio dobar trenutak da sada pođemo na pauzu?

SUDIJA PARKER: U redu. Nastavićemo sa radom u 17.45 časova.

(pauza)

SUDIJA PARKER: Izvolite gospodine Nicholls.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala časni Sude.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine Karpuzi, dozvolite da vam postavim još nekoliko pitanja. Da se sada vratimo na ceremoniju polaganja zakletve. Rekli ste da je održana krajem juna ili početkom jula 1998. godine. E sad, posle te ceremonije polaganja zakletve a pre 26. jula 1998. godine, da li ste u tom periodu ikada čuli da se o Čelikuu govori kao o komandanta Čeliku?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Vi ste izjavili da se prilikom ceremonije polaganja zakletve od njega tražilo da bude vođa, da je on izjavio da nije spreman da bude vođa. Da li je u nekoj fazi te ceremonije polaganja zakletve promenio mišljenje? Da li je kasnije izjavio da je spreman da postane vođa vojnicima u Lapušniku/Llapushnik?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Dakle, da mi bude jasno, jedino što je on rekao u vezi s tim da li je spreman da bude vođa tokom cele te ceremonija bilo je da on nije spreman da bude vođa?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja sam ranije objasnio razloge za to kada je rekao: "Ja nisam spreman da budem vođa".

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Tačno. Ali moje pitanje je bilo, samo da bude jasno, da li je to bio dosledno njegov stav sve vreme?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja nisam sve vreme ostao sa njim.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Govorimo sada u vreme ceremonije polaganja zakletve.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Za vreme ceremonije polaganja zakletve, posle polaganja zakletve... zakletva je trajala minut ili dva, ne više od toga.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Tog dana kada se polagala zakletva, da li je u bilo kom trenutku Čelikuu izjavio da je spreman da bude vođa?

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, ja sam sedeo koliko sam mogao da se uzdržim. Časni Sude, možda to pokazuje koliko malo strpljenja imam, ali stvarno sam pokušao. Časni Sude, moj prijatelj je postavio niz pitanja koja predstavljaju sugestivna pitanja. On zna kako se vodi glavno ispitivanje. I svedok je naravno rekao... pitan je da opiše događaje za vreme ceremonije polaganja zakletve i on je to uradio. Zamolio bih Pretresno veće da da

smernice mom prijatelju u vezi s tim šta sme a šta ne sme da se radi. Ne volim što prekidam postupak, ali nažalost imao sam osećaj da sam to morao da uradim.

SUDIJA PARKER: Hvala, gospodine Khan. Pretresno veće neće davati nikave smernice ove prirode. Odgovor koji smo dobili na početku bio je jasan. I koliko ja shvatam gospodina Nichollsa on pokušava da se pobrine da pitanje koje je postavljeno svedoku bude do kraja razjašnjeno kako ne bi njegov odgovor kasnije mogao da se dovodi u neku sumnju. Tako da mu zbog toga treba dozvoliti da nastavi.

ADVOKAT KHAN: Hvala časni Sude.

SUDIJA PARKER: Želim da dodam da se radi o stvarima gde imamo probleme sa prevodom i zbog očiglednih poteškoća da svedoci, kako ovaj svedok a i drugi, shvate pitanja koja se nama, meni i vama, čine jasnim i znače jednu stvar, ali drugima možda mogu da znače i nešto drugo. To je razlog što dozvoljavamo veću slobodu nego kada je u pitanju svedok koji govori engleski.

ADVOKAT KHAN: Hvala časni Sude.

SUDIJA PARKER: Ja se ipak nadam da u svemu ovom nećemo izgubiti iz vida fundamentalnu istinu i da nećemo previše da se zabrinemo oko mogućih implikacija.

ADVOKAT KHAN: Ja sam vam zahvalan.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Gospodine, verovatno bi bilo dobro da ponovim pitanje. Dakle, razgovarali smo o danu polaganja zakletve. Da li je bilo kada tokom tog dana kada se polagala zakletva Čeliku izjavio da bi on bio spreman da bude vođa, da je spreman da prihvati mesto vođe?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ne. Već sam ranije objasnio.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: I da bi bilo savršeno jasno, između dana polaganja zakletve i 26. jula 1998. godine, da li je Čeliku ikada pristao da bude vođa?

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: To ne znam. Ne sećam se toga.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Da li bi vam možda pomoglo da pogledate svoju izjavu gde govorite o ovoj stvari? Ako imate problema da se setite...

ADVOKAT KHAN: Pa...

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ja znam da govorim ono što znam.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: Znam da mi kažete da govorite ono što znate, međutim rekli ste u poslednjem odgovoru da se ne sećate. Pa se pitam ako bih vam možda pokazao vašu izjavu gde se o tome govori, možda bi vam to pomoglo da se setite.

SVEDOK KARPUZI – ODGOVOR: Ako mislite da tako treba, možda bi bilo dobro da mi date kopiju moje izjave.

TUŽILAC NICHOLLS – PITANJE: U redu.

SUDIJA PARKER: Gospodine Nicholls, ja ne shvatam šta vi imate nameru sada da uradite?

TUŽILAC NICHOLLS: Predlažem da mu se da kopija njegove izjave jer sam razumeo odgovor da je svedok rekao ako ja smatram da tako treba - da bi on pogledao izjavu.

SUDIJA PARKER: Ali na kojoj osnovi bi svedok trebalo da vidi svoju izjavu?

TUŽILAC NICHOLLS: Da osveži svoje pamćenje.

SUDIJA PARKER: A na osnovu čega on može da se podseti služeći se izjavom koju je dao pet godina posle događaja?

TUŽILAC NICHOLLS: Pa možda bi bilo bolje da izvedemo svedoka ako je to moguće, časni Sude.

SUDIJA PARKER: Mislim da ne. Ja vas pitam pravna pitanja.

TUŽILAC NICHOLLS: Pa zato što je pet godina od događaja bliže...

SUDIJA PARKER: Možda je bilo samo tri godine.

TUŽILAC NICHOLLS: Tri godine. Pa izjava je iz 2003. godine.

SUDIJA PARKER: Znači, onda pet godina.

TUŽILAC NICHOLLS: Pet godina. To je očigledno vremenski bliže nego što smo danas periodu o kom govorimo.

SUDIJA PARKER: Da se onda jednostavno vratimo na osvežavanje sećanja.

TUŽILAC NICHOLLS: Ako on smatra da bi mu to možda pomoglo da se podseti, onda bi mogao da se podseti i izjavom.

SUDIJA PARKER: Da li je to vaša pravna argumentacija?

TUŽILAC NICHOLLS: Da.

SUDIJA PARKER: To nije stav Pretresnog veća. Ne može se osvežiti pamćenje na taj način.

TUŽILAC NICHOLLS: Pa časni Sude, u tom slučaju ako svedok smatra da bi mu koristilo da pogleda izjavu, izjavu koju je on dao, potvrdio, potpisao kao istinitu i

pregledanu, onda bi na toj osnovi trebalo da mu se dozvoli da pogleda svoju izjavu. I to je... izvinjavam se, takvu praksu mi koristimo.

SUDIJA PARKER: Da li imate neki izvor koji podržava vašu argumentaciju?

TUŽILAC NICHOLLS: Da, časni Sude. Nemam sada to kod sebe, ali bih na taj način u svom pravnom sistemu postavio osnove, naime, tražio bih od svedoka da kaže da li bi mu njegova izjava pomogla...

SUDIJA PARKER: Mislim da je to još jedno područje gde možda postoje razlike između sudske prakse koje imamo u suprotnim sistemima. Prema pravilu *common law* iz mog sistema, takvo prisećanje može da se radi samo na osnovu izjava a češće beležaka, ili izjave koja je data u vreme kada je sećanje još bilo sveže.

TUŽILAC NICHOLLS: To nije... to bi možda bilo neko zabeleženo sećanje ili neka beleška iz tog vremena. Međutim, u mom radu osvežavanje pamćenja predstavlja nešto drugo. Ne mora sećanje da bude samo i jedino sećanje vezano za određeni period. Sećanje može da bude bilo šta što će podstaći sećanje svedoka. Dakle, možete imati svedoka koji prelazi preko raznih stvari osećajući da će mu to pomoći da se seti. Ne mora da govori samo i jedino o tom događaju u prošlosti.

SUDIJA PARKER: Jedino što mogu da kažem je da ja to ne znam, te da je ovo osnova po kojoj postupa i ovaj Međunarodni krivični sud, a na to pitanje možete da ukažete Pretresnom veću.

TUŽILAC NICHOLLS: Časni Sude, izvinjavam se, nemam kod sebe pravne izvore oko osvežavanja sećanja. Međutim, u drugim pedmetima mnogo puta u prethodnim suđenjima bilo je prihvatano da se osveži pamćenje svedoka kada je to od pomoći svedoku, njegovom izjavom koja je davana uvek posle niza godina od događaja o kome je pitan. Dakle, ne razlikuje se ni od mog rada ovde.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, dozvolite mi ako mogu da pomognem samo sa jednim komentaram. Osim komentara časnog Suda, želeo bih da počnem sa sledećim. Svedok jeste imao priliku da osveži pamćenje na osnovu dokumenata. To se radilo za vreme pripremnog razgovora pre svedočenja sa predstavnicima kancelarije Tužilaštva. Dakle, on je imao priliku da osveži svoje pamćenje. A ono što Pretresno veće želi da sasluša jeste iskaz svedoka o istinitosti događaja, a ne da Tužilaštvo pokušava da iskoristi značenja koja su postignuta davanjem izjave tokom dva dana. Časni Sude, to je moj komentar.

SUDIJA PARKER: Pa gospodine Khan, dok stojite možda možete da pomognete Pretresnom veću. Možda postoji neka praksa koju poznajete u Međunarodnom krivičnom sudu koja bi podržala stav gospodina Nichollsa.

ADVOKAT KHAN: Časni sude, naravno. Po mom mišljenju, početna tačka i pravilo svih pravila koje Pretresno veće razvija su prosto ona pravila koja će najbolje pomoći da

stvari budu ustanovljene na pravednoj osnovi. Mislim da je to početna tačka. Naravno da svedočenje ne bi trebalo da bude test memorije. Po mom viđenju ne bi bilo nedopustivo da svedok pročita izjavu čak iako je ona data nekoliko godina posle događaja koji je prethodio svedočenju, ako će mu to pomoći da kaže istinite činjenice. Časni sude, naravno da je ta izjava data pet godina posle...

SUDIJA PARKER: To ne sporim.

ADVOKAT KHAN: Da...

SUDIJA PARKER: To je uobičajena praksa.

ADVOKAT KHAN: Svakako.

SUDIJA PARKER: Stvar je da se pronade sada rešenje za pitanje sa kojim se ovde suočavamo.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, naravno da je ovo odluka Pretresnog veća i drugih... Ako bih imao trenutak, mogao bih da donesem odluke, ali ako jednom rečeno...

SUDIJA PARKER: Ja samo pokušavam da saznam nešto.

ADVOKAT KHAN: Pa, časni Sude, možda gledate u pogrešnu osobu.

SUDIJA PARKER: Sumnjam.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, po mom mišljenju, ista tvrdnja može ovde da se logički primeni. Naime, svedočenje nije testiranje pamćenja i ne bi se smelo tek tako jednostavno pred svedoka da se stavlja izjava koju je dao istražiocu, koju je potpisao, kako bi svedok bio nateran da nešto konkretno kaže, a ne da kaže ono što biste upravo hteli da čujete, naravno - svedokovo pamćenje o događaju. Časni Sude, što se tiče pravne argumentacije, moje shvatanje je sasvim različito od mog učenog kolege, da Tužilaštvo ne može kako hoće da stavlja pred svedoka prethodne izjave ako ne može da dokaže da je to neophodno. I to bi imalo preveliku težinu ako bi se dan ranije mogla da da Tužilaštvo mogućnost da se koristi prethodnim izjavama sa svedokom, s obzirom da je on imao priliku da to uradi za vreme pripreme. Po mom mišljenju to je apsolutno nepotrebno.

SUDIJA PARKER: Hvala vam na ovom gospodine Khan. Da li još neko od advokata želi da nešto doda na ovu temu?

TUŽILAC NICHOLLS: Da li mogu kratko da odgovorim, časni Sude?

SUDIJA PARKER: Naravno gospodine Nicholls.

ADVOKAT TOPOLSKI: Časni Sude, gledam da li mogu da pomognem, ali dajte mi malo vremena da prođem kroz različite potencijalno relevantne paragrafe. Da li se časni Sud slaže da to podnesem?

SUDIJA PARKER: Kao što znate, članovi Pretresnog veća uvek žele da budu informisani o nečemu u vezi prakse pred Međunarodnim krivičnim sudom a sa kojom mi nismo upoznati. I zbog toga i dozvoljavam da iznosite ovu argumentaciju. I dok vi to tražite gospodine Topolski, mislim da gospodin Nicholls ima nešto što želi da nam iznese.

TUŽILAC NICHOLLS: Ukratko časni Sude. Na osnovu onoga što sam shvatio da je moj prijatelj pokušavao da kaže, njegova argumentacija nema nikakve veze sa osvežavanjem pamćenja. To ne znači da se traži od svedoka da jednostavno ponavlja šta piše u izjavi. A nema nikakve veze ni sa tim da li je on ranije u nekom trenutku pregledao izjavu. Naša namera nije ništa drugo nego da zatražimo od svedoka da da iskaz koliko se najbolje seća istine. Dakle, činjenica da je on juče pregledao svoju izjavu, što je istina, ne bi trebalo da ga spečava da je pogleda ponovo ako će to da mu pomogne na neki način da se on priseti na osnovu onoga što on pamti - šta se događalo. Nije svrha da ga nateramo da pročita, nego da ta njegova izjava bude sredstvo koje će mu pomoći da se seti određenih stvari. Jednom prilikom kada je pročitao, on se zaista i setio nekih događaja. Dakle, da bismo razjasnili ova bitna suštinska pitanja, bilo bi dobro, po mom mišljenju, da pogleda izjavu. Mi nećemo da mu damo uputstvo da pročita izjavu i da to ponovi, niti ćemo da mu postavljamo pitanja tipa: "To je tačno, zar ne?" Pitanja bi bila: "Pročitajte taj paragraf i vidite da li to može da vam pomogne da se setite?" Početak svega je bio da je svedok rekao da se ne seća, da nije siguran, kao konkretno u prihvatanju dužnosti komandanta. Kao što će časni Sud da čuje, ovo možda može da pomogne ili ne. Ali njegovo svedočenje biće dato na osnovu njegovog pamćenja. Gospodin Khan je rekao da ovo nije test pamćenja i to je tačno. I zbog toga kada se svedok ovako teško nečega priseća kada svedoči, možda može da se nađe uz pomoć neke knjige, audio zapisa ili njegove ranije izjave nešto što će da mu pomogne da se seti, a što će da pomogne i Pretresnom veću da sasluša njegovo svedočenje. Mislim da smo našli citat.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA PARKER: Gospodine Nicholls, izvolite.

TUŽILAC NICHOLLS: Imam citat koji može da nam bude od pomoći. To je odluka Žalbenog veća u *Predmetu Hadžihasanović* od 2. aprila 2004. godine. Nisam pročitao odluku, ali mislim da podupire moj stav, naime da svedoku, barem ovde, može da se osveži pamćenje, a to se može postići i pokazivanjem izjave koju je dao. Kao što sam rekao, moram to da pogledam pažljivo.

ADVOKAT KHAN: Časni Sude, po mom sećanju, Pretresno veće je u prvostepenom postupku donelo odluku da Tužilaštvo ne može prethodnu izjavu da stavi pred svedoka. A osnova za žalbu, koliko se sećam, bila je da je to je bio svedok prema *Pravilu 92bis* a ono što je Odbrana tvrdila jeste da delovi koji nisu bili uključeni u izjavu prema *Pravilu*

92bis ne treba da budu stavljeni pred svedoka da mu osveže pamćenje, i o tome je odlučivalo Žalbeno veće. Ne verujem da je to umanjilo uticaj odluke Žalbenog veća, naime da je nedopustivo da se svedocima pokazuju njihove ranije izjave da bi im se osvežilo pamćenje. Čini mi se da se stvar zapravo ticala – ako se dobro sećam, a možda grešim – *Pravila 92 bis* i toga kako se to odnosi na situaciju kada se svedok pojavi u sudnici. Razume se, to mogu da provere moje učene kolege, koje imaju tu ogromnu prednost pristupa bazi podataka koja je daleko pouzdanija od našeg sećanja.

TUŽILAC NICHOLLS: Ono što se u celoj stvari pojavljuje, časni Sude...

SUDIJA PARKER: Da li mogu ja da kažem pre nego što nastavite gospodine Nicholls i gospodu iz Odbrane, jer izgleda da počinjemo da padamo u jedan dosta slobodan krug tvrdnji. Ovo je pitanje koje ima veći značaj od ovog trenutnog vezano za ovog svedoka, i to je stav koji treba da se razmotri pažljivo. Stav o ovome koji je meni poznat u zemljama, a to bi bilo ako brzo prebrojim osam – nisam upoznat sa praksom i pravosudnim sistemom u vašoj zemlji – nema ništa u pravilima čega sam ja svestan, što može da se primeni na tekstove u ovom pravosuđu. Ako je tako, mislim da bi bilo dobro za sve ako bi zastupnici imali vremena da o tome razmisle preko noći i da onda Pretresnom veću iznesu malo više detaljnijih tvrdnji. Mislim da bi to pomoglo, ne samo kod ovog svedoka i da li se prema ovom svedoku postupalo prema pravilima, već bi isto tako pomoglo u buduće u vođenju ovog postupka. Upravo sam dobio kopiju relevantnog dela odluke na koju ste se pozvali i na prvi pogled čini mi se da ne može da nam bude od pomoći za bilo koji relevantan stav. Ali ako se pažljivije pogleda, možda može da se baci više svetla na to ili na bilo koju drugu odluku sa kojom se zastupnici pojave. Postavlja se pitanje da li sada možemo ili ne možemo da korisno nastavimo sa svedokom vezano za neka druga pitanja, gospodine Nicholls?

TUŽILAC NICHOLLS: Ja bih... za mene je bolje da stanemo i onda pređemo preko ovog pitanja, nego da ga ostavimo i kasnije mu se vratimo. Mislim... to bi bilo produktivnije korišćenje vremena i... možda bi nam uštedelo neko vreme sutra.

SUDIJA PARKER: Ako bismo mogli da razrešimo ovo pitanje, to bi onda uštedelo mnogo vremena, jer sam vam dozvolio da odete do ivice nekoliko puta. Mislim da moramo to sve da shvatimo i da donesemo odluku. Pretresno veće zaista će da bude zahvalno zastupnicima ako ovo pitanje temeljno razmotre. Moguće je i da dobijemo neke kratke pisane podneske, ako želite tokom sutrašnjeg prepodneva. A ako posle toga smatrate da su potrebne i usmene argumentacije, onda ćemo da nastavimo sa tim sutra u 14.15 časova.

TUŽILAC NICHOLLS: Hvala časni Sude.

SUDIJA PARKER: Izvinjavam se što je ovo malo išlo preko vaše glave, gospodine Karpuzi. Sada moramo da prekinemo sa radom, ali mislim da je razlog vredan toga. Nastavljamo sutra u 14.15 časova. Gospodine Karpuzi, moramo sada da prekinemo sa radom kako bismo razrešili jedno pravno pitanje. Zamoliću vas da se vratite sutra u 14.15 časova i da nastavite sa svedočenjem. Hvala vam.

SVEDOK KARPUI: Hvala.

Sednica završena 18.15 h.

Nastavlja se u utorak, 8. februara 2005. godine u 14.15. h.

Fond za humanitarno pravo

